

סד:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) ויחטפם תרומות פ"ט
ה"ה (ב) ויחטפם פ"ט
(ג) ויחטפם פ"ט
(ד) ויחטפם פ"ט
(ה) ויחטפם פ"ט
(ו) ויחטפם פ"ט
(ז) ויחטפם פ"ט
(ח) ויחטפם פ"ט
(ט) ויחטפם פ"ט
(י) ויחטפם פ"ט

תורה אור השלם

1. זאת בת היענה וזה
התחטף וזה הישקף וזה
העץ למיניה.
2. גם תנין חלצו שר
היניקו עוריהן בת עמי
לכבוז כיענים בפרק
א"כ ד ג
3. על זאת אספדה
ואילוקיה אילכה שולל
וערסו אעשה מספר
בתינים ואכל כבנות
יענה: מיכה א ח
4. ורבעו שם ציח
ומלואו בתינים אדום
ושכנו שם בנות יענה
ושעירם ירקרו שם:
ישעיהו יג כא
5. התבדני חית השדה
תנין ובנות יענה כי
נחמי במדבר מים נחיות
כישמן להשקות עמי
בדדרי: ישעיהו מג כ

הנהגות הב"ח

(א) תוס' ד"ה יעניו פ"ט
וה"ל אכל אדם דניס
או חניסין בין חיים בין
מתים: י"ב ע"ל תוס'
ד"ה תמאי קמפלי נדק
פ"ט ע"ה: (ב) וזה
שנמלץ וי' וזהו דם אלו
כל אלא מחמת נשיכת
התרגול: (ג) בא"י דוקא
במקום זכריות כי במקום
מל' וזכרית גם נחמק:

הנהגות מדר"ב

רשב"ר
[א] יד"ה וזהו וי' פתוח
ללמד הנלע וזהו דם
אלי מלח אלו נחמק:

יעולי ביצים. ביצה טמאה שנחשלה עם הטוהרה: מוסר. הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יחייב טעמא באחריות: ביצים מורוז. שאין של זכר ואין אפרוח קלוט בהם לעולם: נפש פסא חלכלס. שאינו אסונים ואין דעמו קלה בהם תאכלס ואע"פ שיצנה עליהם תרגולת ימים רבים: והוא שנמלץ הדם על הקשר שלה. הוא זרע של תרגול הקשור בראש הכד של ביצה ומשם יצירת האפרוח מתחלת וכיון דעדיין הוא שם לא נתפור בשאר הביצה הלכך אכל השאר אכל נמלץ על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרס לקמן דשדא חכלל כבולה נתפס על הקשר הקלקול כבולה: על חלמון. על הקשר כדאמרינן: חלל. לשון שילול ורישומא: איפסא פני פנא קמיא דאביי. תנא אחד היה שונה אותה לפניו איפסא לא שנו אלא שנמלץ על חלמון שלה: ואביי הוא דפרסא הכי. כדאמרינן לא שנו אלא על חלמון: כיענים. אלא יענה שמה ולא נת היענה: ואכל ככנסו יענה. ביצים נינהו כלום יש להם פה: כיענה ו' ד'. והכי משמע כלכל העשו על בני יענה: סכדני וגו'. ואי ביצים מאי כבוד דיעי למעבד: תרמי

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם "מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן ג' יעולי ביצים מותרות: ביצים מותרות נפש יפה תאכלס ינמצא עליה קורט דם זורק את הדם ואוכל את השאר אמר רבי ירמיה והוא שנמצא על קשר שלה תני דוסתאי אבוי דר' אפטוריקי "לא שנו אלא שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי טעמא דשדא חכלל כבולה א"ל רב גביהה מבי בחיל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאביי ואביי הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה 'מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה שנאמר ויאת בת היענה וכי בת יש לה ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ודלמא היינו שמיירו לא סלקא דעתך דרתיב: יב יעני לאכזר כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה מוסד כתינים ואכל כבנות יענה כיענה זו שמתאבלת על בניה והא כתיב יענה כיענה זו ששוכנת עם בניה והכתיב ת' תכבדני חית השדה תניס ובנות יענה ואי סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה היא אלא אלא היענה וכתוב בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא לשתי תיבות ומדפסקי להו ספרא בחרתי

בחרתי. ביצים טמאה שנחשלה עם הטוהרה: מוסר. הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יחייב טעמא באחריות: ביצים מורוז. שאין של זכר ואין אפרוח קלוט בהם לעולם: נפש פסא חלכלס. שאינו אסונים ואין דעמו קלה בהם תאכלס ואע"פ שיצנה עליהם תרגולת ימים רבים: והוא שנמלץ הדם על הקשר שלה. הוא זרע של תרגול הקשור בראש הכד של ביצה ומשם יצירת האפרוח מתחלת וכיון דעדיין הוא שם לא נתפור בשאר הביצה הלכך אכל השאר אכל נמלץ על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרס לקמן דשדא חכלל כבולה נתפס על הקשר הקלקול כבולה: על חלמון. על הקשר כדאמרינן: חלל. לשון שילול ורישומא: איפסא פני פנא קמיא דאביי. תנא אחד היה שונה אותה לפניו איפסא לא שנו אלא שנמלץ על חלמון שלה: ואביי הוא דפרסא הכי. כדאמרינן לא שנו אלא על חלמון: כיענים. אלא יענה שמה ולא נת היענה: ואכל ככנסו יענה. ביצים נינהו כלום יש להם פה: כיענה ו' ד'. והכי משמע כלכל העשו על בני יענה: סכדני וגו'. ואי ביצים מאי כבוד דיעי למעבד: תרמי

דעוף מעוף ילפין אע"פ שזה מין היתר אבל ביצה השרץ אדרבה מסתברא דלפין טמאה כדדרשין פרק העור והרעוב (למן קט): לטומאה בענין ריקוס כדכתיב השרץ מה שרץ ריקס ק"ל ביצה שרץ שריקס ושפיר ילפין אסור טמאה מין דלשכתן במסכת מעילה

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם "מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן ג' יעולי ביצים מותרות: ביצים מותרות נפש יפה תאכלס ינמצא עליה קורט דם זורק את הדם ואוכל את השאר אמר רבי ירמיה והוא שנמצא על קשר שלה תני דוסתאי אבוי דר' אפטוריקי "לא שנו אלא שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי טעמא דשדא חכלל כבולה א"ל רב גביהה מבי בחיל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאביי ואביי הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה 'מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה שנאמר ויאת בת היענה וכי בת יש לה ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ודלמא היינו שמיירו לא סלקא דעתך דרתיב: יב יעני לאכזר כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה מוסד כתינים ואכל כבנות יענה כיענה זו שמתאבלת על בניה והא כתיב יענה כיענה זו ששוכנת עם בניה והכתיב ת' תכבדני חית השדה תניס ובנות יענה ואי סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה היא אלא אלא היענה וכתוב בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא לשתי תיבות ומדפסקי להו ספרא בחרתי

בחרתי. ביצים טמאה שנחשלה עם הטוהרה: מוסר. הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יחייב טעמא באחריות: ביצים מורוז. שאין של זכר ואין אפרוח קלוט בהם לעולם: נפש פסא חלכלס. שאינו אסונים ואין דעמו קלה בהם תאכלס ואע"פ שיצנה עליהם תרגולת ימים רבים: והוא שנמלץ הדם על הקשר שלה. הוא זרע של תרגול הקשור בראש הכד של ביצה ומשם יצירת האפרוח מתחלת וכיון דעדיין הוא שם לא נתפור בשאר הביצה הלכך אכל השאר אכל נמלץ על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרס לקמן דשדא חכלל כבולה נתפס על הקשר הקלקול כבולה: על חלמון. על הקשר כדאמרינן: חלל. לשון שילול ורישומא: איפסא פני פנא קמיא דאביי. תנא אחד היה שונה אותה לפניו איפסא לא שנו אלא שנמלץ על חלמון שלה: ואביי הוא דפרסא הכי. כדאמרינן לא שנו אלא על חלמון: כיענים. אלא יענה שמה ולא נת היענה: ואכל ככנסו יענה. ביצים נינהו כלום יש להם פה: כיענה ו' ד'. והכי משמע כלכל העשו על בני יענה: סכדני וגו'. ואי ביצים מאי כבוד דיעי למעבד: תרמי

רסו א מ"י פ"ג מהלכות
מ"ה הלכה י' פתח
לחין קלג טושי"ט י"ד
סמן יס פתח ה וס' טו
ספ"ג:
רסח ב (מ"י) פתח טס
טושי"ט י"ד ט' טו
ספ"ה:
רסג ג מ"י טס הלכה ט
פתח טס טושי"ט
י"ד ט' טו ספ"ג י:
ער ד ה מ"י טס טושי"ט
סס ספ"ג ג:
רעא ו מ"י טס הלכ' ב:

שיטה מקובצת

[6] שהאפרוח נוצר מפתח
וזה דש"י במסכת
כריתות: [7] ואותו דם אינו
בא ליצירת האפרוח אלא
מחמת נשיכת התרגול
התרגולת ומה:

רבינו גרשום

בעלמא: יעולי: ביצים
מאכל שנחשלו בו ביצים
טמאין: ביצים מותרות
קורבן והוא שנמצא דם
על קשר שלו כלומר מה
שאני א' זורק את הדם
ואוכל את השאר שנמצא
דם על קשר שלו. וזהו
חילול כבולה. כלומר כבד
מפתח הדם על כל הביצה
כולה ודמי כמו שיש בו
אפרוח: א"ל תנא איפכא
תנא קמיה דאביי כלומר
הכי תנא קמיה לא שנו
אלא שנמצא דם על חלמון
שלו אבל נמצא דם על
חלבון שלו אסור ואביי
תירצה הכי: ל"ד סד דרבי
כיענים בסדר. כלומר
רדא' לית שמה בת יענה
דקא חיוני דרתיב יענים
ולא כתב בת:

